

IK OKÉ, BEN DUS HOMO

OVER HOMOSEKSUALITEIT
EN HET VOLGEN VAN JEZUS

HERZIEN EN
UP TO DATE

HERMAN VAN
WIJNGAARDEN

INHOUD

Woord vooraf - 6

Een welkome handreiking – dr. Jan Hoek - 9

1. Oké, ik ben dus homo - 11

Bijbelstudie 1: 'Goed dat je er bent' - 18

2. Wat is homo-zijn? - 22

Bijbelstudie 2: Focus op God - 36

3. Het geloof van een christen-homo - 40

Bijbelstudie 3: Leven door de Geest - 52

4. Homoseksualiteit en de Bijbel - 56

Bijbelstudie 4: Wat zou Jezus ervan vinden? - 67

5. Hoe belangrijk is seks? - 71

Bijbelstudie 5: Je kunt leven zonder seks - 88

6. Vriendschap en jezelf zijn - 91

Bijbelstudie 6: Geven en ontvangen - 103

7. Samen verder - 107

Bijbelstudie 7: We horen erbij - 118

8. Het evangelie voor een christen-homo - 122

WOORD VOORAF

Wat je tegenwoordig wel eens hoort, is dat de vragen rond homoseksualiteit zijn verdrongen door die over gender. Over homoseksualiteit zijn we nu wel uitgepraat, we moeten het vooral gaan hebben over jongeren in de kerk die transgender of non-binair zijn.

Dat laatste is zeker waar, het is goed dat daar meer aandacht voor komt. Maar daarmee zijn de vragen van homoseksuele christen-jongeren *niet minder actueel* geworden. Elke christen-jongere die ontdekt dat hij of zij homoseksuele gevoelens heeft, gaat nog steeds een – soms ingewikkeld – proces door om zijn homo-zijn een plek te geven. Dat is in 2022 niet anders dan in 2013, toen de eerste editie van dit boek uitkwam.

Voor homoseksuele jongeren die Jezus willen volgen en die geloven dat gehoorzaamheid aan de Bijbel daarin een belangrijke rol speelt, zijn de vragen sinds 2013 bovendien *niet makkelijker* geworden. Integendeel, misschien zijn ze inmiddels juist wel moeilijker! Nog sterker dan toen is het de vraag of het wel mogelijk is om de Bijbel echt serieus te nemen als het gaat om jouw homo-zijn.

Voor deze jongeren is er deze nieuwe, gewijzigde, editie van dit boek. De tekst is geactualiseerd en hier en daar zijn andere accenten gelegd. Maar verder is de inhoud – op de toegevoegde bijbelstudies na – grotendeels gelijk aan de vorige versie. Wie de nieuwe editie legt naast de oude, zal geen wezenlijk andere inzichten ontdekken.

Ik heb ervoor gekozen om ook in deze editie de vragen rond gender buiten beschouwing te laten. Die zijn namelijk wezenlijk anders dan die rond homoseksualiteit.

- Bij gender gaat het om identiteitsvragen rond het man- en/of vrouw-zijn. Jongeren ervaren spanning tussen hun biologische geslacht en hun genderidentiteit. 'Biologisch gezien ben ik een man of een vrouw, maar zo voel ik mezelf niet.' Dit soort vragen hebben homo's in het algemeen niet. Als je als jongen valt op jongens is het juist essentieel dat je je 'man' voelt en dat die ander óók 'mannelijk' is.
- Het eigene van de vragen rond homoseksualiteit is dat het gaat over *seksualiteit*. Bij gendervragen is seksualiteit secundair. Transgenders vragen in het algemeen minder: mag ik seks hebben, en zo ja met wie? Wat zij vragen is veel meer: hoe ga ik om met de spanning tussen mijn biologische geslacht en mijn genderidentiteit?

Kortom, homoseksuele christen-jongeren staan nog steeds voor hun eigen uitdagingen en vragen als het gaat om identiteit en seksualiteit. Ik hoop dat ook deze editie hen helpt om daarin een begaanbare weg te zoeken achter Jezus aan.

Herman van Wijngaarden
september 2022

EEN WELKOME HANDREIKING

Dit boek is een aanwinst.

Er is de nodige literatuur te vinden waarin christelijke ethici schrijven over homoseksuele medechristenen: hoe ze zouden moeten omgaan met hun geaardheid, hoe ze zich moeten gedragen, enzovoorts. Je krijgt vaak de indruk dat er met de beste bedoelingen *over* hen wordt geschreven, maar tegelijkertijd toch *zonder* hen.

In dit boek is een gerijpt christen aan het woord die er geen geheim van maakt dat hij zelf homoseksueel is - en waarom zou hij ook? Herman van Wijngaarden schrijft helder, in transparant en zorgvuldig Nederlands. Ook inhoudelijk is de helderheid opmerkelijk. Een homo kan voluit christen zijn en kan, al gaat dat niet zonder strijd, vanuit een diepgeworteld verlangen om naar Gods wil te leven, afzien van een seksuele relatie.

Dat laatste sluit zelfaanvaarding allerm minst uit. Het advies aan christenen die homo zijn, luidt: accepteer dat je zo bent; dat dit jouw weg, jouw kwestie is, waaraan ook positieve kanten zitten. Bovendien is het veel belangrijker hoe we staan tegenover Christus dan hoe we omgaan met onze homoseksualiteit, al heeft het een wel impact op het ander. Mooi vind ik de omschrijving dat een christen-homo eigenlijk precies hetzelfde geloof heeft als een christen-hetero. Zo kunnen ze het in gelijkwaardigheid hebben over de vraag naar Gods bedoeling met seksualiteit.

Daarbij is een zorgvuldige omgang met de Bijbel van het grootste belang. We mogen niet, zoals maar al te vaak gebeurt, teksten laten buikspreken vanuit 'wishful thinking'.

Dit boek is een welkome handreiking voor mensen die weten - of te weten komen - dat zij homo zijn. Tegelijkertijd is het ook voor anderen, niet het minst voor werkers in het pastoraat, van waarde om vooroordelen weg te nemen, en goede communicatie te bevorderen. Ik hoop en verwacht dan ook dat dit boek voor veel lezers tot zegen zal zijn.

dr. Jan Hoek

(J. Hoek houdt zich als theoloog en predikant onder meer bezig met pastorale en ethische vragen.)

1. OKÉ, IK BEN DUS HOMO...

‘Ongeveer vanaf m’n 13e, in de brugklas, begon ik het te ontdekken. In de kleedkamer bij gym vond ik het boeiend om te zien hoe de andere jongens eruitzagen. Dat was spannend, maar ook eng... Op een gegeven moment ging ik me afvragen: ‘Ik zal toch niet homo zijn?’ Want dat wilde ik niet. Ik ging ervoor bidden: ‘Heere, zorg er alstublieft voor dat ik niet zo word.’ Op mijn manier deed ik daar ook m’n best voor. Ik probeerde bewust naar meisjes te kijken. Maar het werd steeds duidelijker: wat de andere jongens in meisjes zagen, zag ik gewoon niet, hoe hard ik het ook probeerde. Ik was er niet altijd bewust mee bezig hoor, maar helemaal weg was het nooit. Toen ik 16 was, wist ik het zo langzamerhand zeker: ‘Het is dus echt zo, ik ben homo!’ Daar was ik niet blij mee...’ (Jochem, 19 jaar)

Je zult maar homo zijn... Misschien herken jij jezelf in het verhaal van Jochem, of ken je een ‘Jochem’ in je omgeving. Dat zou heel goed kunnen, want één op de 25 jongeren doet ooit dezelfde ontdekking: ik ben een jongen en ik val op jongens, of ik ben een meisje en ik val op meisjes. De één weet dat al als hij 12 of 13 is, voor een ander valt het kwartje pas veel later. Het maakt trouwens niet uit in welke omgeving je opgroeit. Als je christelijk wordt opgevoed, heb je net zoveel kans om homo te worden als wanneer dat niet zo is.

Gaven van God

Tot de conclusie komen dat je homo bent, heeft iets dubbels. Er zit om te beginnen een prettige kant aan. Het heeft tenslotte te maken met iets wat heel goed voelt: je vindt iemand aardig en aantrekkelijk, je wilt graag bij hem of haar in de buurt zijn, je wordt misschien wel verliefd en gaat steeds meer naar die ander verlangen. Dat hoort bij het mens-zijn zoals God het bedoeld heeft: liefde en seksualiteit zijn gaven van Hem. Als je daarvan iets in jezelf ontdekt, is dat positief!

Maar er is ook een andere kant. Er zijn weinig (of geen?) jongeren die, als ze ontdekken dat ze zo zijn, zeggen: 'Hoera, ik ben homo!' Want het is gewoon ook lastig. Sowieso behoor je tot een kleine minderheid. Als het erop aankomt, snappen veel mensen je niet echt, of ze vinden je zelfs raar. Daarom worden er nog steeds veel grapjes over homo's gemaakt. Dat is niet per se verkeerd bedoeld, maar er zit toch iets achter van: 'Jij bent niet helemaal zoals het hoort.' Soms gaat het nog verder: dan zijn mensen uitgesproken negatief over homo's. Wat jij voelt (en misschien doet), vinden ze vies en minderwaardig. Scheldpartijen of zelfs geweld tegen homo's komen ook nu nog voor. Of denk aan het gebruik van 'homo' als scheldwoord. Iedere keer als je dat hoort, doet het weer pijn. Ze moesten eens weten...

Geen openheid

Veel christen-homo's verlaten de kerk. In veel gevallen komt dat doordat niet alle kerken ruimte laten voor homoseksuele relaties. Maar vaak ligt het probleem nog dieper: in veel kerkelijke gemeenten is er helemaal geen openheid om over het onderwerp te praten. Men

doet alsof er in eigen kring geen homo's zijn. En als ze er zouden zijn, dan is de impliciete boodschap: praat er maar niet over. In dit boek ga ik uit van het tegenovergestelde. Het is juist heilzaam als je open over je homoseksuele gevoelens kunt praten!

.....

Niet wegstoppen

En dan ben je misschien ook nog christen... Als er iets is wat 'dubbel' lijkt, dan is dat het wel: christen én homo zijn! Want positief denken over je homoseksualiteit? Ja, als je niks hebt met de Bijbel, kan dat wel. Maar als je de Bijbel serieus neemt, lijkt dat onmogelijk. Alles wat in de Bijbel over homoseksualiteit geschreven staat, is tenslotte negatief en afkeurend. Juist die gevoelens die jij als prettig ervaart, mogen er volgens de Bijbel niet zijn – zo lijkt het tenminste. Over 'dubbel' gesproken... Dan is het eerste wat je te binnen schiet: 'Help, ik ben homo!'

IK ERVAAR DAT HET KAN: CHRISTEN ÉN HOMO ZIJN, ZONDER ÉÉN VAN BEIDE TE ONTKENNEN OF WEG TE STOPPEN

Ik weet ervan. Ik ben zelf christen én homo, dus ik ken dat gevoel van 'Help, ik ben homo!' Maar ik ervaar ook dat het toch kan: christen én homo zijn, zonder één van beide te ontkennen of weg te stoppen. Niet op de manier van 'Hoera, ik ben homo', maar ook niet met een houding van 'Help, ik ben homo.' Wat ik wil zeggen, is eigenlijk: 'Oké, ik ben dus homo...'

Jezus volgen

'Oké, ik ben dus homo... En nu?' Daarover gaat het in dit boek. Ik wil een weg wijzen die je kunt gaan als je homo bent en daarbij in de eerste plaats Jezus wilt volgen. Hopelijk heb je er wat aan als je zelf homo bent, of als je iemand in je omgeving kent die homo is. Om je te stimuleren erover na te denken, geef ik eerst een paar 'tips' voor jongeren als Jochem:

1. *Accepteer dat je homo bent* – Het klinkt misschien als een open deur: 'Accepteer dat je homo bent.' Ja, je zult wel moeten... Toch is dat iets waar veel christen-jongeren moeite mee hebben. Waarschijnlijk was je liever anders geweest. Dat is begrijpelijk, maar die gedachte helpt je niet verder. Het feit ligt er nu eenmaal en je zult ermee moeten dealen, of je nu wilt of niet. Dat lukt niet als je je homo-zijn niet accepteert als iets wat bij jou hoort. Misschien moet je zelfs zeggen: als je het niet *aanvaardt* als iets wat bij jou hoort, dat klinkt nog iets positiever. Hoe het ook komt dat jij homoseksueel bent geworden, het is niet buiten Gods vaderlijke hand om gegaan. Hij weet ervan dat jij homo bent en Hij heeft er een plan mee. Dat plan zul je alleen ontdekken als je je homo-zijn bewust, vanuit een positieve houding, onder ogen ziet. God weet er raad mee!

In één tent slapen?

'Stel je voor dat mijn vrienden weten dat ik homo ben...'
Dat is een gedachte waar veel homo-jongeren mee zitten. 'Dan zijn ze gelijk bang dat ik verliefd op ze word. Of ze durven op vakantie niet meer met me in één tent te slapen.' En inderdaad, dat soort gedachten kunnen

jongeren hebben als ze horen dat hun vriend homo is. Vooral jongens hebben daar soms last van. Die denken nu eenmaal al snel aan seks en ze moeten er niet aan denken dat hun kameraad...

Maar eigenlijk is dat meestal alleen maar een eerste schrikreactie. Als ze erover nadenken, snappen ze wel dat het onzin is om zo te denken. Dan kunnen ze ermee omgaan en accepteren ze het: 'Oké, jij bent dus homo...' Zo'n ervaring kan je helpen om het zelf ook te accepteren: 'Oké, ik ben dus homo...'

.....

2. *Kom ermee in het licht* – Dat is lastig: met je homo-zijn in het licht komen. Je kunt geneigd zijn om het liever maar verborgen te houden, voor jezelf en voor anderen. Net doen of het er niet is. Maar wat er dan vaak gebeurt, is dat je het wegstopt in de duistere plekjes van je hart: die van de schaamte en het schuldgevoel. Dat lijkt veilig, maar juist omdat je er niet bewust aandacht aan besteedt, krijgt het de kans om zijn eigen wegen te gaan. En dat zijn vaak juist de duistere wegen, waar je geen controle over hebt.

ACCEPTEER JE HOMO-ZIJN ALS IETS DAT BIJ JOU HOORT

Het lijkt tegenstrijdig, maar veel jongeren die hun homo-zijn niet onder ogen zien, leiden een dubbel leven. 'Eigenlijk mag het niet, maar ik kan er niks aan doen en dus geef ik soms maar toe aan de porno of de vlugge sekscontacten.' Alsof hun

homo-zijn op die duistere plekjes nog 't meest veilig is. Maar uiteindelijk worden ze er niet gelukkig van, integendeel. Vandaar: kom ermee in het licht. Praat erover, met God en met andere mensen. Geloof dat je je homo-zijn in Gods licht kunt beleven!

3. *Maak bewuste keuzes* – Veel christen-homo's voelen zich slachtoffer van hun gevoelens. Ze hebben er tenslotte niet om gevraagd om zo te zijn. Als het er dan bovendien op lijkt dat er geen goede manier bestaat om ermee om te gaan ('Je doet het altijd fout'), kun je de moed opgeven. Het is alsof je veroordeeld bent tot een leven in zonde... En als dat zo is, waar zou je je dan nog druk om maken? 't Beste wat je dan kunt doen, is nog een beetje *genieten* van de zonde.

Je zult begrijpen dat ik er zo niet naar kijk. Waarom niet, dat probeer ik in de rest van dit boek uit te leggen. Op dit moment wil ik alleen nog zeggen: zie jezelf niet als slachtoffer van je gevoelens. Oké, je hebt er zelf niet voor gekozen om zo te zijn, maar dat neemt niet weg dat jij verantwoordelijk bent voor hoe je ermee omgaat. Vertrouw je ermee toe aan God die dit in jouw leven heeft toegelaten: 'Oké, ik ben dus homo... en ik wil ermee omgaan zoals U dat van mij verlangt.'

Luisteren naar homoseksuele jongeren

Misschien ben je zelf geen homo, maar weet (of vermoed) je dat iemand uit jouw omgeving het wel is. Probeer je eens in te leven in haar of zijn positie. Wat denk je dat hem of haar het meeste bezighoudt? Kruis drie reacties aan. Hoe zou je hem of haar kunnen helpen?

- Als ik het maar verborgen kan houden.
 - Ik zal altijd alleen blijven.
 - Ik hoop dat ik snel verliefd wordt.
 - Ik ben minderwaardig.
 - Wat zullen 'ze' zeggen als ik een relatie krijg?
 - Hoe kan ik als homo christen zijn?
 - Wat moet ik met die gevoelens?
 - Hoe kom ik in contact met andere homo's?
 - M'n vrienden zullen me links laten liggen.
 - Eigenlijk wel leuk dat ik zo ben.
 - Ik ben zondiger dan andere mensen.
 - Waarom ben ik zo?
 - Met wie kan ik erover praten?
 - Voor God maakt het niet uit.
 - Kan ik hier nog vanáf komen...?
-

BIJBELSTUDIE 1

'GOED DAT JE ER BENT!'

PSALM 139:1-24

Je hebt van die contacten waar je je altijd wat onzeker bij voelt. Aan de ene kant ga je er graag naar toe. Maar als je er eenmaal bent, weet je het toch weer niet... 'Vindt hij het echt wel leuk dat ik er ben?' 't Kan zelfs zo zijn dat je je *meestal* zo voelt, maakt niet uit bij wie je bent: 'Vinden ze het nu echt fijn dat ik er ben?' Of sterker nog: 'dat ik... *besta?*' Misschien herken je dit gevoel juist ook wel als het gaat om je contact met God – als je dat al hebt...!

Vooraf

Stel dat je op bezoek zou kunnen gaan bij God... Je loopt bij Hem binnen en als 'openingszin' zegt God iets tegen je. Denk daar eens over na: welke zin verwacht je?

- 'Zo, ben je daar eindelijk?'
- 'Fijn dat je er bent!'
- 'Dat je nog durft te komen...!'
- 'Ga zitten en luister!'
- 'Welkom!'
- 'Wat kom je doen?'
- 'Goed dat je gekomen bent.'
- 'Ik zat op je te wachten.'
- [iets anders]

Bijbellezen

Lees Psalm 139:1-24

- a. Welke zin/regel geeft jou ('t meest) een veilig gevoel?
(Of: gevoel van welkom / hier voel ik me thuis)
- b. Welke zin/regel geeft jou ('t meest) een onveilig gevoel?
(Of: gevoel van onwelkom / hier voel ik me ongemakkelijk / niet thuis)

Wat opvalt

In veel bijbels staat boven deze psalm zoiets als: 'De goddelijke alwetendheid'. Eigenlijk is dat jammer, want dat klinkt alsof je een theoretische verhandeling over een leerstuk gaat lezen. Maar dat is het niet: het is een lied waarin David een heleboel persoonlijke dingen zegt over zijn relatie met God. Bovendien gaat Psalm 139 over veel méér dan dat God alwetend is. Het gaat over:

1. hoe God je kent (vers 1-6)
2. hoe God je omsluit (vers 7-12)
3. hoe God je gemaakt heeft (vers 13-18)
4. hoe God je toetst (vers 19-24).

Vers 1-6: God kent je

God kent je door en door. Dat wil niet alleen maar zeggen dat Hij alles van je afweet. Het betekent vooral dat Hij op je betrokken is. Hij ziet jou letterlijk en figuurlijk zitten. Oké, die betrokkenheid voelt soms misschien minder prettig. Want als God Zijn hand op jou legt (vers 5), kán dat een hand zijn waarmee Hij je in je nekvel grijpt: 'Ho, wacht eens even!' Maar juist dan is het ook een hand waarmee Hij je als een kind wil leiden.

Vers 7-12: God omsluit je

God is altijd bij je. Dat kan je wel eens een dubbel gevoel geven: soms zou je willen dat Hij er niet was, dat je voor Hem kon vluchten. Ook David kende dat gevoel. Toch kun je nooit aan Zijn aandacht ontsnappen – gelukkig maar! Wat dat betreft, is het net als bij een klein kind: soms verbergt het zich expres voor zijn moeder, maar ondertussen moet mama wél in de buurt blijven... Zo blijft God altijd in de buurt, altijd op jou betrokken. Zelfs al verberg je je voor Hem!

Vers 13-18: God heeft je gemaakt

Je bent heel bewust en zorgvuldig door God gemaakt. Wat David daarover zegt in vers 14, geldt niet alleen voor mensen die er goed uitzien of die lekker in hun vel zitten. Nee, het geldt voor *iedereen* die door God geschapen is – dus ook voor jou! God heeft er bewust voor gekozen om jou te maken. Hoeveel er volgens anderen of jou zelf ook mis is met je, je bent en blijft een wonder van God!

Vers 19-24: God toetst je

God doorzoekt je en Hij weet alles van je (vers 3-4). Opvallend dat David dat helemaal geen enge gedachte vindt. Hij vertrouwt zich helemaal aan God toe. Dat is de oproep die vanuit deze psalm ook op ons afkomt. Laat je kennen door deze God, die je op de eeuwige weg wil leiden (vers 24). Hij ziet naar je uit!

Om over na te denken

1. Wat vind je ervan dat David schrijft: 'Ik loof U omdat ik ontzagwekkend wonderlijk gemaakt ben'? Als je hem er een vraag over kon stellen, wat zou je dan willen weten?
2. Als je één vers mocht kiezen als startpunt voor een gesprek over jouw eigen homo-zijn, welk vers zou dat dan zijn?

HERZIEN EN
UP TO DATE

De ontdekking dat je homo bent, is voor geen enkele jongere makkelijk. Als christen mag je gelukkig geloven dat God ook van jou houdt. Toch roept het geloof vaak specifieke vragen op bij je homo-zijn. In dit boek gaat de auteur op deze vragen in. Aan de orde komen onder andere: zelfbeeld en -acceptatie, het geloof van een christen-homo, homoseksualiteit en de Bijbel, en het belang van vriendschap.

Het boek is een herziene editie. Ten opzichte van de vorige editie is de tekst meer bij de tijd geschreven. Ook zijn er Bijbelstudies toegevoegd voor persoonlijk gebruik of voor gespreksgroepen van homoseksuele jongeren.

Er zijn weinig boeken waarvan ik zeg: dit boek moet iedere christen lezen, maar dit is er één van. Geschreven vol begrip voor de vragen die er kunnen zijn rondom homoseksualiteit – en met liefde.

Jan Kranendonk, directeur jeugdwerkorganisatie HGJB

Een helder boek waarin seksualiteit, liefde, trouw en celibaat eerlijk en open beschreven worden. Een mooie handreiking voor homoseksuele jongeren (en ouderen) en ouders, maar ook voor predikanten en pastores.

André van Aarle, rooms-katholiek diaken, bisdom Rotterdam

Met ontwapenende nuchterheid schildert Herman het belang van een juiste waardering van seksualiteit in de navolging van Jezus. Een geweldige steun voor Gods homoseksuele en heteroseksuele kinderen die hun identiteit zoeken in Hem.

Jacob Folkerts, voorganger Baptistengemeente Bethel in Drachten

Herman van Wijngaarden is medewerker bij de stichting Hart van Homo's en bij de jeugdwerkorganisatie HGJB.

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

NUR 740 ISBN 978 90 266 2575 6

9 789026 625756 >